

ความเห็นของคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนารัฐพยากรณ์ชุดย์ต่อร่างรัฐธรรมนูญ

| ร่างคณะกรรมการยกร่าง | | ร่างที่คณะกรรมการอธิการขอปรับแก้ไขเพิ่มเติม | เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม |
|---|--|--|--|
| ภาค ๑ หมวด ๒ ส่วนที่ ๒ สิทธิและ เสรีภาพของ บุคคล ตอนที่ ๓ สิทธิพลเมือง | <p>มาตรา ๕๓ พลเมืองย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันใน การเข้าถึงและได้ประโยชน์จากการศึกษาที่มีคุณภาพและหลากหลายอย่างทั่วถึง เพื่อการพัฒนาตนเองที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ความถนัด และศักยภาพของแต่ละบุคคล ดังเดิม ระดับปฐมวัยจนถึงระดับมัธยมศึกษาสายสามัญ และสายอาชีพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หั้นี้ ตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามมาตรฐาน และการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทั้งหมดเท่ากับบุคคลอื่น</p> <p>รัฐมีหน้าที่ดูแลรักษาและส่งเสริม การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน เพื่อให้ประชาชนเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง การศึกษาทางเลือก และการศึกษาประเภทอื่นที่หลากหลาย หั้นี้ เพื่อให้ประชาชนมีศีลธรรม มีการพัฒนาจิต และปัญญา</p> | <p>มาตรา ๕๓ พลเมืองย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเข้าถึง และได้ประโยชน์จากการศึกษาที่มีคุณภาพและหลากหลายอย่างทั่วถึง เพื่อการพัฒนาตนเองที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ความถนัด และศักยภาพของแต่ละบุคคล ดังเดิม ระดับปฐมวัยจนถึงระดับมัธยมศึกษาสายสามัญ และสายอาชีพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย <u>รวมถึงสิทธิในการจัดการศึกษา</u> หั้นี้ ตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามมาตรฐาน เพิ่มเติมด้านการศึกษาอย่างเหมาะสมเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทั้งหมดเท่ากับบุคคลอื่น</p> <p>รัฐมีหน้าที่ดูแลรักษาและส่งเสริม <u>สนับสนุนการจัดการศึกษาอบรมของภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคม ยกระดับวิชาชีพหรือเอกชน</u> เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต <u>รวมถึงการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง การศึกษาทางเลือก และการศึกษาประเภทอื่น ๆ ที่หลากหลาย และสอดคล้องกับสังคมพหุวัฒนธรรม</u> ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนมีศีลธรรม มีการพัฒนาจิต และปัญญา</p> | <p>นอกจากสิทธิในการเข้าถึงและได้ประโยชน์จากการศึกษาแล้ว พลเมืองต้องมีสิทธิในการจัดการศึกษาด้วย หั้นี้ ตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษาของรัฐ</p> <p>กรณีผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิการสนับสนุนเพิ่มเติมด้านการศึกษาอย่างเหมาะสมเพื่อให้ได้รับการพัฒนาถึงระดับที่มีความสามารถในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพด้วยตนเอง ทั้งหมดเท่ากับบุคคลทั่วไป และไม่ตกเป็นภาระของสังคม</p> <p>เนื่องจากสังคมไทยมีความหลากหลายเชิงพหุวัฒนธรรมและวิถีการดำรงชีวิต ตามภูมิสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถเป็นข้อได้เปรียบมากกว่าที่จะเป็นข้อด้อย หากระบบการศึกษาและพัฒนาคน หั้มมวลได้รับการปรับตัวให้สอดคล้องและตอบสนองต่อทุนทางสังคมที่สำคัญนั้นๆ แต่การจัดการศึกษาโดยรัฐเป็นผู้จัดแต่ผู้เดียว ด้วยแบบแผนเดียวตั้งแต่หลักสูตร การวัดผล การประเมินผล จึง</p> |

| ร่างคณะกรรมการจัดการยกร่าง | ร่างที่คณะกรรมการจัดการขอปรับแก้ไขเพิ่มเติม | เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม |
|---|---|--|
| ภาค ๒ ผู้นำ การเมืองที่ดี และสถาบัน การเมือง หมวด ๒ แนวโน้มบาย พื้นฐาน แห่งรัฐ | <p>มาตรา ๔๖ รัฐต้องจัด ส่งเสริม และทำนุบำรุง การศึกษาอบรมทุกระดับและรูปแบบ โดย</p> <p>(๑) สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาอบรมโดยมี ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อพัฒนาคนให้เกิดความรู้ มีศีลธรรม มีการพัฒนาจิต ปัญญา และทักษะชีวิต ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของ ประเทศ และพัฒนาการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยและของโลก</p> | <p>มาตรา ๔๖ รัฐต้องจัดให้มี ส่งเสริม และ ทำนุบำรุงการศึกษาอบรมทุกระดับและรูปแบบ โดย</p> <p>(๑) สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาอบรมโดยมีผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง เพื่อพัฒนาคนให้เกิดปัญญา มีศีลธรรม มี ความรู้และทักษะอาชีพ มีศีลธรรม มีการพัฒนาจิต ขัญญา และทักษะชีวิต ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ ของประเทศไทย และพัฒนาทักษะที่ทันสมัยทางเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศไทยและของโลก</p> |
| | | <p>ไม่สามารถสร้างระบบการเรียนรู้ที่จะรองรับความ เตตากต่างหากหลายได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุม ให้เป็นการศึกษาของคนไทยทั้งมวล ในขณะที่ได้ เกิดผู้จัดการศึกษาและระบบการพัฒนาคนขึ้นใน ภาคส่วนต่างๆ เช่นภาคเอกชน ภาคประชาชนสังคมฯ ดังนั้นรัฐจึงควรเปิดโอกาสและให้สิทธิแก่ผู้มีความรู้ ความสามารถจัดการศึกษาในรูปแบบอื่นๆ ได้มี บทบาทเสริมเพิ่มเติม ขยายทุนทางสังคมด้วย การศึกษาและพัฒนาบุคลากรที่หลากหลาย ตอบสนองความต้องการของสังคมได้แท้จริง</p> <p>การกำหนดแนวโน้มบายพื้นฐานแห่งรัฐด้าน การศึกษาตามมาตรานี้ เพื่อให้สอดรับกับมาตรา ๕๓ ที่กำหนดให้พลเมืองมีสิทธิในการจัดการศึกษา และให้รัฐส่งเสริมการจัดการศึกษาของภาคส่วน ต่างๆ และเป็นการแบ่งเบาภาระในการจัด การศึกษาของรัฐ</p> <p>(๑) การปรับเปลี่ยนจาก “ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มาเป็น “ผู้เรียนเป็นสำคัญ” สืบเนื่องจากที่ผ่านมา แนวโน้มบายว่าด้วยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centre) ไม่ก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่ต้องการให้ การจัดการเรียนการสอนเป็นไปเพื่อการพัฒนา คุณภาพในทุกมิติของผู้เรียน ดังนั้น เพื่อให้การสื่อ ความหมายของ Child Centre มีความชัดเจนตรง เป้าหมาย จึงปรับเป็น “ผู้เรียนเป็นสำคัญ” เพราะ</p> |

| ร่างคณะกรรมการยกร่าง | ร่างที่คณะกรรมการขอรับแก้ไขเพิ่มเติม | เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม |
|--|---|--|
| (๒) มีนโยบายการศึกษาที่มีความต่อเนื่อง | (๒) <u>นิเทศน์ดูนโยบายการศึกษาที่มีความต่อเนื่อง และ ปราศจากการแทรกแซงใด ๆ จากกลุ่มผลประโยชน์</u> | การจัดการศึกษามีเป้าหมายสูงสุดเพื่อให้ผู้เรียนมี ปัญญา มีความรู้และทักษะในทางวิชาการ วิชาชีพ และวิชาชีวิต ประกอบสัมมาชีพและดำรงชีวิตที่ กorporปด้วยศีลธรรม |
| (๓) มีการจัดสรรค่าใช้จ่ายพื้นฐานที่เพียงพอ | (๓) <u>นิเทศน์จัดสรรค่าใช้จ่ายพื้นฐานที่เพียงพอแก่ผู้เรียนตั้งแต่ ปฐมวัยถึงการศึกษาภาคบังคับ ตามความจำเป็นและ เหมาะสมของผู้เรียนและประเภทของสถานศึกษาอย่างเท่า เทียมกันระหว่างรัฐและอาชชน</u> | (๒) ปรากฏกรณีในวงการการศึกษาไทยที่ผ่าน มา เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารการศึกษา นโยบายเดิมที่เคยมี ก็ถูกร่างรับไปได้ สร้างผลกระทบ ทั้งในด้านการพัฒนาการศึกษา และเกิดความสูญ เปล่าในระบบทั้งการบริหารงบประมาณ/บุคลากร นโยบายการศึกษา จะต้องเป็นนโยบายระยะยาว ด้วยจำเป็นต้องอาศัยเวลาในการพัฒนาให้เกิด สัมฤทธิผล ความต่อเนื่องของนโยบายการศึกษาจึง จำเป็นต้องปราศจากการแทรกแซงที่จะก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงไปมา |

| ร่างคณะกรรมการยกร่าง | ร่างที่คณะกรรมการขอรับแก้ไขเพิ่มเติม | เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม |
|--|---|---|
| <p>(๔) มีการพัฒนาหลักสูตรทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น เพื่อให้มีการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับภูมิสังคมและพัฒนาการของโลก</p> <p>(๕) พัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และประชญ์ชาวบ้าน รวมทั้งจัดระบบการให้ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ที่เพียงได้ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างบุคลากรในภาครัฐและภาคเอกชน</p> | <p>(๔) มีทักษะพัฒนาหลักสูตร<u>และกระบวนการเรียนรู้ทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น</u> เพื่อให้มีทักษะที่หลากหลายที่เหมาะสมกับภูมิสังคมและพัฒนาการของโลก</p> <p>(๕) <u>จัดทำและพัฒนาครู คณาจารย์ บุคลากรทาง การศึกษา ทั้งประจำบ้าน และผู้มีความรู้ต่าง ๆ จากทุกภาคส่วน</u> รวมทั้งจัดระบบการให้ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ที่เพียงได้ เพื่อสศช.<u>จัดความเหลื่อมล้ำระหว่างบุคลากรในภาครัฐและภาคเอกชน</u></p> | <p>อย่างเท่าเทียมกันระหว่างสถานศึกษาของรัฐและเอกชน เพื่อให้ผลเมืองได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพได้ทั้งที่มีและไม่มีสถาบัน สอดคล้องกับมาตรฐาน ๕๓ ที่ว่าด้วยสิทธิของพลเมือง ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความจำเป็นความเหมาะสมของผู้เรียนและประเภทของสถานศึกษาที่แตกต่างกันออกไป</p> <p>(๔) สังคมโลกอยู่ระหว่างทางของการสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ กระบวนการศึกษาใหม่ ของการจัดการศึกษา มุ่งสร้างทักษะ “การเรียนรู้” (learning) ให้แก่ผู้เรียน เพื่อตอบโจทย์ “การเรียนรู้ตลอดชีวิต” การพัฒนาหลักสูตรคู่ขนานกันไปกับการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ จึงเป็นการตอบโจทย์สังคมโลก</p> <p>(๕) กระบวนการศึกษาใหม่ของการจัดการศึกษาไทย จำเป็นต้องมีมุ่งมองที่กว้างกว่า “ครู” ไปสู่ “คณาจารย์และผู้มีความรู้” การพัฒนาบุคลากรและการจัดระบบค่าตอบแทนตลอดจนสิทธิประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน และจำเป็นต้องพิจารณาทั้งระบบ ไม่แบ่งแยกว่าเป็นระดับการศึกษาใด หรือเป็นของภาครัฐหรือเอกชน</p> |

| ร่างคณะกรรมการการยกร่าง | ร่างที่คณะกรรมการการข้อปรับแก้ไขเพิ่มเติม | เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม |
|--|--|--|
| (๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา วิจัย และพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว รวมทั้งการคุ้มครอง ภูมิปัญญาและสิทธิประโยชน์ที่เกิดขึ้น | (๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยและพัฒนา <u>ให้ความสำคัญการศึกษาด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สร้าง</u> เทคโนโลยี ทดสอบนวัตกรรม และทักษะเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว รวมทั้งการคุ้มครองภูมิปัญญาและสิทธิประโยชน์ที่เกิดขึ้น | (๖) การพัฒนาด้านคณิตศาสตร์ที่เป็นฐานสำคัญของการพัฒนาระบบคิด ดังนั้นการส่งเสริมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และสร้างนวัตกรรมได้อย่างทัดเทียบกับประเทศอื่น หากไม่ให้ความสำคัญคณิตศาสตร์ |
| ส่วนที่ ๗ การปฏิรูป ด้าน ^{การศึกษา} มาตรา (๔/๑๗) ๑ เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษา สามารถดำเนินการได้โดยเฉพาะ รวดเร็ว และต่อเนื่อง ให้มีคณะกรรมการการพัฒนาการศึกษาและทรัพยากรม努ชย์ซึ่งเป็นองค์กรอิสระในกำกับของสำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่ปฏิรูปการศึกษา และพัฒนาทรัพยากรม努ชย์อย่างรอบด้านตลอดชีวิต กำหนดนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ และให้ความเห็นชอบการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรม努ชย์ตลอดจนจัดทำและปรับปรุงบรรดาภูมิที่จำเป็นเพื่อชัดปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูปการศึกษา ^{นโยบาย แผนยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบประมาณ และภูมิที่กำหนดตามวาระหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักการและแนวทางดังต่อไปนี้} | มาตรา (๔/๑๗) ๑ เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาสามารถดำเนินการได้โดยเฉพาะ รวดเร็ว และต่อเนื่อง ให้มีคณะกรรมการการพัฒนานโยบายการศึกษาและทรัพยากรม努ชย์ <u>พัฒนาม努ชย์แห่งชาติ</u> เป็นองค์กรอิสระในกำกับของสำนักนายกรัฐมนตรี <u>ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ โดยให้ทำหน้าที่ปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรม努ชย์อย่างรอบด้านตลอดชีวิต กำหนดนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ และให้ความเห็นชอบการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรม努ชย์ ทบทวนซ้ำจัดทำ และปรับปรุงบรรดาภูมิที่จำเป็นเพื่อชัดปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูปการศึกษาของทุกหน่วยงานและทุกภาคส่วนที่จัดการศึกษาและพัฒนาม努ชย์ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักการและแนวทางดังต่อไปนี้</u> <u>ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักการและแนวทางดังต่อไปนี้</u> | มาตรา (๔/๑๗) ๑ ขอปรับเปลี่ยนชื่อของคณะกรรมการฯจากเดิม คือ <u>คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาและทรัพยากรม努ชย์</u> ให้เป็น <u>คณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนาม努ชย์แห่งชาติ</u> เพื่อให้บ่งบอกหน้าที่ได้ชัดเจนขึ้นว่าเป็นองค์กรกำหนดนโยบายการศึกษาให้เชื่อมโยงกับการพัฒนาม努ชย์ เพื่อขยายขอบเขตและการจัดการศึกษาให้กว้างขวาง และครอบคลุมถึงการพัฒนาพลเมืองไทยทั้งมวลหรือที่เรียกว่า <u>การศึกษาเพื่อคนทั้งมวล (Education for all)</u> และตัดคำว่าทรัพยากรอออก เพื่อหลีกเลี่ยงการตีความการพัฒนาม努ชย์ว่าให้น้มoneyไปด้านมูลค่าทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ได้กำหนดระยะเวลาของ การจัดตั้งองค์กรนี้ไว้ภายใน ๑ ปี เพื่อให้ทันต่อการที่จะเริ่มทำหน้าที่ปฏิรูปการศึกษาทันทีหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ รวมทั้งระบุประเด็นการบูรณาการเชื่อมโยงกับทุกหน่วยงาน ทุกภาคส่วนด้วย |

| ร่างคณะกรรมการยกร่าง | ร่างที่คณะกรรมการขอปรับแก้ไขเพิ่มเติม | เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม |
|--|--|---|
| <p>(๑) กระจายอำนาจการจัดการศึกษาโดยปรับเปลี่ยนและลดบทบาทของรัฐจากการเป็นผู้จัดการศึกษาไปเป็นผู้จัดให้มีการศึกษาซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน รวมทั้งกำกับนโยบาย แผน มาตรฐาน และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา.</p> <p>(๒) จัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัวโดยตรงแก่ผู้รับการศึกษาทุกคนอย่างพอเพียงและตามความเหมาะสมสำหรับการศึกษาระดับปฐมวัยจนถึงระดับมัธยมทั้งการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ</p> | <p>(๑) กระจายอำนาจการจัดการศึกษาโดยปรับเปลี่ยนและลดบทบาทของรัฐจากการเป็นผู้จัดการศึกษาไปเป็นผู้จัดให้มีการศึกษาซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน รวมทั้งกำกับนโยบาย แผน มาตรฐาน และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา และ <u>ส่งเสริมความเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาให้สามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีอิสระ และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา รวมทั้งให้มีหน่วยงานอิสระรับผิดชอบการพัฒนาหลักในการจัดการระดับพื้นที่และสมัชชาเครือข่าย การศึกษาขั้นในทุกจังหวัด เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ ภายใต้ในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</u></p> <p>(๒) <u>ปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา โดยจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัวโดยตรงแก่ผู้รับการศึกษาทุกคนอย่างพอเพียงที่สอดคล้องความจำเป็นและเหมาะสมสำหรับการศึกษาระดับปฐมวัย ทันทีที่จะตัดข้อกฎหมาย การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งที่ศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ และให้มีสำนักงานบริหารการเงินและการคลังเพื่อการศึกษา ภายใต้ในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงาน</u></p> | <p>(๑) เพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง ไม่ใช่การแบ่งอำนาจอย่างที่ผ่านมา ที่รวมศูนย์การสังการอยู่ที่ส่วนกลาง ก่อให้เกิดปัญหาในระบบ เกิดความล่าช้า ไม่เป็นไปตามเจตนาของ กฎหมาย จึงต้อง ลดบทบาทภาครัฐจากการเป็นผู้จัดการศึกษา ไปเป็นผู้จัดให้มีการศึกษา โดยกำหนดให้สถานศึกษาได้รับการส่งเสริมความเป็นนิติบุคคลโดยสมบูรณ์ แม้จะมีระบุไว้ใน พรบ. การศึกษาแห่งชาติ แล้ว ซึ่งในทางปฏิบัติไม่ได้เกิดขึ้นจริงและเพื่อให้มีความพร้อมรับการกระจายอำนาจ และกำหนดหน่วยรองรับการกระจายอำนาจในระดับจังหวัดคือ สมัชชาเครือข่าย การศึกษา เพื่อเป็นกลไกในการสร้างการมีส่วนร่วม ด้านการศึกษาของภาคประชาชน และบูรณาการการทำงานของสถานศึกษาภายในจังหวัดให้มี เป้าหมายในการผลิตและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามความต้องการของพื้นที่</p> <p>(๒) เพื่อให้ชัดเจนว่า การเงินและการคลังด้านการศึกษาจำเป็นต้องปฏิรูประบบที่ใหม่ โดยเปลี่ยนเป็นระบบการเงินและการคลังที่เน้นอุปสงค์ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพและกระจายถึงผู้รับการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องมีการจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัวโดยตรงแก่ผู้รับการศึกษาที่รัฐต้องดูแลอย่างพอเพียงสำหรับการศึกษาในแต่ละระดับ ตามความจำเป็นในการ</p> |

| ร่างคณะกรรมการยกร่าง | ร่างที่คณะกรรมการขอปรับแก้ไขเพิ่มเติม | เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม |
|--|--|---|
| <p>(๓) ส่งเสริมความเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษา ให้สามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีอิสระ และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา</p> <p>(๔) ส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ และสื่อสาระด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศิลปะ วัฒนธรรม และศาสนา เพื่อบ่มเพาะจิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม และจริยธรรม</p> | <p>(๑) สร้างเสริมศักยภาพเชิงนิติบุคคลด้วยการแต่งตั้งศักยภาพเชิงนิติบุคคลให้กับหัวหน้าสังฆารามที่มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจ แต่ไม่ได้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษา</p> <p>(๒) ปฏิรูประบบการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการคิด การใช้เหตุผลและการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ รวมถึงส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ และสื่อสาระด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศิลปะ วัฒนธรรม และศาสนา เพื่อบ่มเพาะจิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม และจริยธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และสามารถสร้างสังคมแห่งบัณฑุญา ภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</p> | <p>จัดการศึกษาแต่ละพื้นที่ของสถานศึกษาและสภาพฐานะครอบครัวผู้รับการศึกษา รวมถึงมีความหมายสมกับการพัฒนาการศึกษาที่จะก่อให้เกิดคุณภาพที่ตัวผู้รับการศึกษาอย่างแท้จริง และให้มีหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบดำเนินการโดยตรง ซึ่งแยกการบริหารออกจากหน่วยงานผู้จัดการศึกษา เพื่อให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุลซึ่งกันและกัน และมีประสิทธิภาพในการจัดการสูงสุด อีกทั้งยังเป็น “จุดคนดัง” ที่สำคัญที่สุดในการปฏิรูปการศึกษาไทย</p> <p>(๓) นำไปรวมไว้ในข้อ (๑) เพื่อความชัดเจน เนื่องจากเป็นประเด็นการกระจายอำนาจ เช่นเดียวกัน</p> <p>(๔) เพื่อเน้นความสำคัญของระบบการเรียนรู้ที่จำเป็นต้องมีการปฏิรูปใหม่ ให้เป็นการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ (learning by doing) ควบคู่ไปกับการเริ่มสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ และกำหนดเป้าหมายของการปฏิรูปการเรียนรู้ให้ชัดเจน กล่าวคือ มีสามารถจัดจ่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้เป็นเวลานาน ช่างสังเกต มีความคิดเชิงวิเคราะห์ หรือมีความคิดเป็นวิทยาศาสตร์ รู้เท่าทันตนเอง</p> |
| | | |

| ร่างคณะกรรมการยกร่าง | ร่างที่คณะกรรมการขอปรับแก้ไขเพิ่มเติม | เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม |
|--|---|--|
| <p>(๕) ปรับปรุงระบบการผลิตครู อาจารย์ และผู้บริหารการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>(๖) แก้ไขปัญหาทุจริตคอรัปชั่นในวงการศึกษา</p> | <p>(๕) ข้าราชการครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา เทศบาล ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชื่อมโยงโดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน ทั้งนี้ ในระบบการผลิต ให้เน้นคุณลักษณะและสมรรถนะที่มีความหมายสมกับต่อระดับการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ภายใต้เงื่อนไขที่ดีที่สุด ไม่ใช่การใช้จ่ายงบประมาณที่สูง</p> <p>(๖) ปฏิรูประบบธรรมาภิบาลในวงการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาทุจริตคอรัปชั่นในวงการศึกษาที่ทุจริตโดยจัดให้มีระบบตรวจสอบความโปร่งใส ภายใต้เงื่อนไขที่ดีที่สุด ไม่ใช่การใช้จ่ายงบประมาณที่สูง</p> | <p>รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก และสามารถสร้างสังคมแห่งปัญญาที่เข้าหลักเหตุผลและองค์ความรู้ในการตัดสินแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทย</p> <p>(๕) หัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา คือ การปฏิรูปครูฯ โดยการปฏิรูปตั้งแต่การผลิต การพัฒนา และการประเมินครู ซึ่งจะต้องเป็นการปฏิรูปทั้งระบบ และครอบคลุมบุคลากรทางการศึกษาทุกหน่วยงาน ทุกระดับ ทั้งครู คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และกำหนดเป้าหมายการปฏิรูปให้การปฏิบัติงานของบุคลากรดังกล่าวขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ผู้เรียนให้ขัดเจน รวมถึงต้องผลิตครูให้ตรงความต้องการในแต่ละระดับการศึกษาบนฐานข้อมูลความเป็นจริง</p> <p>(๖) การทุจริตคอรัปชั่นเป็นปัญหาเรื้อรังที่บ่อนทำลายประเทศไทยและระบบการศึกษาไทยมา ยาวนาน ดังนั้น การปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ จึงจำเป็นต้องมีการติดตั้งระบบการตรวจสอบความโปร่งใสที่สามารถจัดทุจริตคอรัปชั่นในวงการศึกษาอย่างสิ้นเชิง เพื่อทำให้วงการศึกษาไทย เป็นตัวอย่างของระบบธรรมาภิบาล</p> |

| ร่างคณะกรรมการยกร่าง | ร่างที่คณะกรรมการอธิการข้อปรับแก้ไขเพิ่มเติม | เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม |
|----------------------|---|--|
| | <p><u>(๖/๑) ปฏิรูปกฎหมาย กลไก รูปแบบ และกระบวนการ การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนและภาคส่วนต่าง ๆ ใน การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา โดยจัดให้มี พระราชบัญญัติรับรองสิทธิ หน้าที่ของประชาชน ชุมชนและ ภาคส่วนต่าง ๆ กองทุน และสถาบันสนับสนุนด้านองค์ความรู้ และการวิจัย เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ภายในสิปันนับแต่เดือนประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</u></p> | <p><u>(๖/๑) ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา ขึ้นอยู่กับความรู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของ การศึกษาร่วมกันของคนทั้งประเทศ เพื่อเป็นการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคประชาชน ชุมชนและ ภาคส่วนต่างๆ เข้าถึงทรัพยากร และเข้ามามีส่วน ร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา อย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายรองรับสิทธิ หน้าที่ไว้อย่างชัดเจน</u></p> |
| | <p><u>(๖/๒) ปฏิรูประบบทดสอบและประเมินผลการศึกษา ระดับชาติ โดยการทดสอบผลการศึกษาระดับชาติให้เป็นการ ทดสอบการเรียนรู้และคุณลักษณะผู้เรียนที่ครบถ้วน มีทั้ง ภาษา จิตใจ สังคม และสติปัญญา ส่วนการประเมินคุณภาพ สถานศึกษาให้เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาและรับรองคุณภาพ ภายในสิปันนับแต่เดือนประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</u></p> | <p><u>(๖/๒) แม้ว่าระบบการทดลองผลการศึกษา ระดับชาติ และการประเมินผลการศึกษาระดับชาติ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพ การศึกษา แต่ที่ผ่านมา การทดสอบและการ ประเมินไม่ได้ดัดโดยตรงไปที่ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนรู้และคุณภาพที่เกิดโดยตรงต่อผู้เรียน แต่เป็น การประเมินกระดาษ ดังนั้น จึงต้องมีการปฏิรูป ระบบดังกล่าวให้ตอบโจทย์การทดสอบและการ ประเมินเพื่อพัฒนา/ยกระดับคุณภาพการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่าง แท้จริง</u></p> |
| | <p><u>(๖/๓) การปฏิรูประบบทดลองการพัฒนาเด็กปฐมวัยตั้งแต่อยุปใน ครรภ์มาตรา โดยยกระดับความรู้ให้กับพ่อแม่ ครอบครัว ตลอดจนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครุภัณฑ์ให้มีสมรรถนะ และสัมพันธภาพที่เหมาะสมในการเลี้ยงดูบ่มเพาะและพัฒนา เด็กเล็กตั้งแต่วัยเรียนให้เกิดพัฒนาการที่สมบูรณ์มีความพร้อม เพื่อการเรียนรู้ทุกมิติทั้งด้านกายใจสติปัญญา อารมณ์ และ สังคม ภายในสิปันนับแต่เดือนประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</u></p> | <p><u>(๖/๓) ตามหลักการพัฒนาสมองของมนุษย์ การศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้าง พัฒนาการอย่างก้าวกระโดด และเตรียมความ พร้อมไปสู่การศึกษาในระดับต่อไปของเด็ก เพื่อให้ ความสำคัญกับการพัฒนาคนในเชิงคุณภาพอย่าง เป็นองค์รวมและต่อเนื่อง จำเป็นต้องเริ่มพัฒนา ตั้งแต่อยุปในครรภ์มาตราไปจนตลอดชีวิต เนื่องจาก</u></p> |

| ร่างคณะกรรมการยกร่าง | ร่างที่คณะกรรมการอธิการขอรับแก้ไขเพิ่มเติม | เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม |
|----------------------|---|---|
| | <p><u>(๖/๔) ปฏิรูปการอาชีวศึกษาไปสู่ระบบการผลิตและพัฒนาบุคลากรภาคการผลิต ที่มีทักษะมีสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ ตรงตามความต้องการและสาขาที่ขาดแคลนเพื่อเพิ่มนักค้าทางเศรษฐกิจในภาพรวม ลดจำนวนเยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษาและพัฒนาได้ฯ ภายใต้ส่องเป็นันดับต่อวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</u></p> | <p>ครอบครัวและครูมีความสำคัญสำคัญต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการให้ทักษะความรู้แก่ครอบครัวควบคู่ไปกับการพัฒนาครู รวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อมโภชนาการ การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและการเรียนรู้ของเด็กในศูนย์เด็กเล็ก</p> <p><u>(๖/๕) เนื่องจากเหตุแห่งความต้องการการจ้างงานในภาคการผลิตต่างๆ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต และสภาพวิกฤติการณ์ความขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณภาพของทุกภาคส่วนในสังคมไทย มีผลกระทบต่อการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ในขณะที่ทุกฝ่ายฝักความคาดหวังไว้กับระบบการผลิตแรงงานสาขาวิชาพิเศษในขอบเขตของการอาชีวศึกษาของรัฐ เท่านั้น ซึ่งปรากฏผลให้เห็นชัดเจนแล้วว่าไม่เพียงพอทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ และประเภทของความต้องการในสาขาใหม่ๆ และในขณะเดียวกัน ยังมีข้อมูลทางวิชาการที่ปั้งบอกถึงเด็กและเยาวชนจำนวนมากที่หลุดออกจากระบบของการศึกษาและพัฒนาได้โดยสิ้นเชิง และกล้ายเป็นแรงงานรับจ้างรายได้ต่ำ เมื่อเทียบกับค่าครองชีพของสังคมไทย ซึ่งเป็นอีกเหตุหนึ่งของการเกิดจำนวนการประกอบมิจฉาชีพมากขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นรัฐจึงควรส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดระบบการ</u></p> |

| ร่างคณะกรรมการอธิการบดี | ร่างที่คณะกรรมการอธิการข้อปรับแก้ไขเพิ่มเติม | เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม |
|-------------------------|---|---|
| | <p style="text-align: center;"><u>(๖/๔) ปฏิรูประบบอุดมศึกษาให้การบริหารจัดการมีธรรมาภิบาลเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ และการสร้างองค์ความรู้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างกำลังคนของประเทศไทยที่มีคุณภาพและเสริมสร้างสมรรถนะด้านวิชาการรับใช้สังคม ภายใต้สlogline แต่วันประการใช้รัฐธรรมนูญนี้</u></p> | <p>พัฒนากำลังคนทั้งภาครัฐ แสวงหาผู้จัดการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการผลิตกำลังคนดังกล่าวจากทุกภาคส่วนอย่างเร่งด่วน มิใช่รัฐเป็นผู้ผลิตหลักแต่ผู้เดียวด้วยข้อจำกัดทั้งประมาณและคุณภาพ</p> |
| | <p style="text-align: center;"><u>(๖/๕) อุดมศึกษาเป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้ เพื่อให้การสร้างองค์ความรู้ของอุดมศึกษาเป็นไปเพื่อประโยชน์ของสังคม และชาติ การปฏิรูประบบอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องมุ่งสู่การเป็นอุดมศึกษาที่สร้างองค์ความรู้และงานวิชาการรับใช้สังคม สร้างกำลังคนของประเทศไทยพร้อมก้าวสู่งานอาชีพพันที่ มีจิตอาสา และมีคุณธรรมจริยธรรม และให้มีความเข้มข้นในระบบธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการ</u></p> <p style="text-align: center;"><u>(๖/๖) เนื่องจากสังคมไทยในปัจจุบันกำลังเผชิญ ความล้มเหลวของการพัฒนาจิตใจบัญญา ขาดทักษะความสามารถในการสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจ และขาดทักษะการเรียนรู้ถึงระดับคุณค่าแท้ แห่งความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จนเป็นเหตุให้เกิดภาวะวิกฤตหรือความถดถอยของความเจริญ ทางด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างรุนแรง เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบในทุกวงการ โดยเฉพาะในหน่วยงาน เช่น กระทรวงศึกษาธิการ ที่ควรจะเป็นต้นแบบของหน่วยงานธรรมาภิบาลของสังคม กลับเป็นแหล่งที่ล้มเหลวเชิงคุณธรรมจริยธรรม จนทำ</u></p> | |

| ร่างคณะกรรมการยกร่าง | ร่างที่คณะกรรมการขอปรับแก้ไขเพิ่มเติม | เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม |
|----------------------|--|---|
| | <p>(๖/๗) จัดให้มีหน่วยงานอิสระรับผิดชอบการวิจัยระบบ การศึกษาและพัฒนามนุษย์ ภายในหนึ่งปีบังแต่วัน <u>ประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</u></p> | <p>ให้คนดีไม่มีโอกาสที่จะทำงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนได้ และไม่มีผู้ใดที่จะหยุดยั้งปรากฏการณ์เช่นนี้ได้ รัฐจึงควรใช้มาตรการทั้งการสนับสนุนคนดีให้ทำหน้าที่ และมาตรการการระงับยับยั้งไปถึงการลงโทษ</p> <p>(๖/๗) ส่วนหนึ่งที่สำคัญของปัญหาระบบการศึกษาไทยที่ผ่านมา คือการนำองค์ความรู้เชิงระบบในการจัดการศึกษาของชาติอื่นที่ประสบผลสำเร็จมาใช้กับระบบการศึกษาไทย โดยไม่ได้ลงลึกในความเหมาะสมสมสอดคล้องกับบริบทสังคมและวัฒนธรรมไทย อีกทั้งการพัฒนามนุษย์ผ่านระบบการจัดการศึกษา เป็นงานวิจัยระยะยาว ที่ต้องมีการเก็บข้อมูล ศึกษาปัญหา ทดลอง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนามนุษย์อย่างเป็นระบบ ครอบคลุมตลอดช่วงชีวิต และเป็นการสร้างองค์ความรู้จากแผ่นดินแม่ เพื่อสร้างงานวิจัยระบบการศึกษาที่จะตอบสนองต่อการวางแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องจัดให้มีหน่วยงานดังกล่าว เพื่อรับผิดชอบภารกิจข้างต้น</p> |

| ร่างคณะกรรมการยกร่าง | ร่างที่คณะกรรมการขอรับแก้ไขเพิ่มเติม | เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม |
|--|---|---|
| <p>(๗) ดำเนินการอื่น ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และอื้ออำนวยวัยให้การปฏิรูปการศึกษาบรรลุผล องค์ประกอบ ที่มา อำนาจหน้าที่ และการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาการศึกษาและทรัพยากรมุขย์ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ และกฎหมายที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง</p> | <p>(๖/๔) ให้มีการจัดทำประมวลกฎหมายการศึกษา โดยมีเนื้อหารอบคุณพระราชนิรันดร์การศึกษาแห่งชาติ ระบุเป็นบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ระบุเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สภากฎและบุคลากรทางการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา และการจัดสรรงรรพยากรทางการศึกษา รวมถึงเนื้อหาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ทั้งนี้ให้แล้วเสร็จภายในสามปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้</p> <p>(๗) ดำเนินการอื่น ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และพัฒนามุขย์ และอื้ออำนวยวัยให้การปฏิรูปการศึกษาและพัฒนามุขย์บรรลุผล องค์ประกอบ ที่มา อำนาจหน้าที่ และการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนานโยบายการศึกษาและทรัพยากรัฐพัฒนา มุขย์แห่งชาติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง และกฎหมายที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง</p> | <p>(๖/๔) เพื่อให้มีกฎหมายทางการศึกษาเพียงฉบับเดียว ทำให้การจัดการศึกษาทุกระดับทุกรูปแบบมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกันในการใช้กฎหมาย อันจะส่งผลให้การจัดการศึกษาสามารถบูรณาการ เชื่อมโยงกันอย่างแท้จริง และเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึง/ทำความเข้าใจได้โดยง่าย</p> <p>(๗) แก้ไขชื่อและเพื่อให้การปฏิรูปครอบคลุมทั้งการศึกษาและการพัฒนามุขย์</p> |

2.